

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1935 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda eller förut anställda personer.

I två propositioner, nr 74 och 179, dagteknade den 1 februari respektive den 1 mars 1935, vilka hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionerna bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dagar, under nedan angivna punkter gjort framställning om tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda eller förut anställda personer.

I fråga om utredningen i de ärenden, som behandlas i detta utlåtande, får utskottet, i den mån redogörelse i det följande ej lämnas, hänvisa till propositionerna.

1:o.

Förre t. f. chefen för försäkringsrådet Oskar Fritiof Enbom. I punkten 1 av propositionen nr 74 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre t. f. chefen för försäkringsrådet Oskar Fritiof Enbom må, räknat från och med den 4 maj 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom såsom byråchef i pensionsstyrelsen författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 600 kronor för år.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att Enbom, som från och med den 27 juni 1924 till och med den 3 maj 1934, då han uppnått pensionsåldern, eller alltså under i det närmaste 10 år enligt Kungl. Maj:ts förordnande uppehållit befattningen såsom chef för försäkringsrådet, skulle erhålla tilläggspension med samma belopp, som tidigare beviljats kansliråd på grund av tjänstgöring såsom expeditionschef. Vid bifall härtill komme Enbom att, utöver till honom författningsenligt utgående pension såsom byråchef å 6,996 kronor, uppbära en tilläggspension av 600 kronor för år.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot beviljande av den föreslagna tilläggspensionen, får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

2:o.

T. f. byråchefen i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen Erik Johan Richard Almqvist. I punkten 2 av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att t. f. byråchefen i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, förste byråingenjören Erik Johan Richard Almqvist må från och med dagen näst efter den, då han avgår ur tjänst med rätt till pension såsom förste byråingenjör, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 648 kronor för år.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär, att Almqvist, som från och med den 13 september 1921 jämlikt Kungl. Maj:ts förordnande uppehållit befattningen såsom byråchef å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens järnvägsbyrå, därvid han från och med den 1 juli 1930 åtnjutit avlöning enligt de bestämmelser, som gälla för befattningshavare, om vilka förmåles i 33 § av kungörelsen den 26 juni 1925 (lön enligt de s. k. extrastatsreglerna), skulle på grund av denna tjänstgöring beredas tilläggspension.

Föredragande *departementschefen* har i fråga om tilläggspensionens storlek anført, att då Almqvists lön utgått efter de för befattningshavare å extra stat gällande grunderna, syntes tilläggspensionen — i överensstämmelse med beräkningsgrunder, som tillämpats i ett likartat, vid 1934 års riksdag behandlat fall (prop. nr 247, p. 7) — böra fastställas till två tredjedelar av skillnaden mellan Almqvists pension såsom förste byråingenjör, 5,724 kronor, och det pensionsunderlag, 6,684 kronor, som enligt 28 § civila tjänstepensionsreglementet gällde för manlig icke-ordinarie tjänsteman i 30:e lönegraden, eller alltså till 640 kronor, vilket tal för vinnande av delbarhet med tolv syntes böra jämkas till 648 kronor.

Utskottet, som icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

3:o.

F. d. undervisningsrådet Nils Olov Bruce. Under punkten 3 av ifrågasvarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. undervisningsrådet Nils Olov Bruce må, räknat från och med den 26 oktober 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 2,988 kronor för år.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att Bruce skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av hans tjänstetid *dels* som e. o. lärare vid Burlövs folkskola under tiden 6 september 1888—31 december 1891, *dels* som ordinarie lärare vid Åkarps folkskola under tiden 1 januari 1892—31 december 1908, *dels ock* som föreståndare och förste lärare vid Arlövs högre folkskola under tiden 1 januari 1909—31 december 1913. Under denna förutsättning skulle Bruces sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till 37 år och hans årliga pension till hel pension för undervisningsråd eller 6,996 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggspensionen, enär den Bruce författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till 4,008 kronor, utgöra 2,988 kronor.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o.

F. d. läroverksadjunkten Gustaf Alfred Ringselle. I punkten 4 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. adjunkten vid högre latinläroverket å Norrmalm i Stockholm Gustaf Alfred Ringselle må, räknat från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 600 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag innebär, att Ringselle skulle beviljas tilläggspension av statsmedel, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av den till 6 1/2 år uppgående tid, varunder han tjänstgjort vid folkskola eller statsunderstödd enskild läroanstalt, eller 4 år 4 månader. Under sådan förutsättning skulle Ringselles sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till 33 år och hans årliga pension till sammanlagt belopp, motsvarande det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggspensionen, enär den Ringselle författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till ett belopp av 3,400 kronor, utgöra 600 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag ansluter sig till vad riksdagen tidigare i liknande fall beslutit och har icke givit utskottet anledning till erinran.

På grund härav hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

5:o.

F. d. ämneslärarinnan Lydia Rådström. Under punkten 5 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, *dels* att f. d. ämneslärarinnan vid samrealskolan i Filipstad Lydia Rådström må, räknat från och med den 1 november 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 355 kronor för år, *dels ock* att pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) och dyrtidstillägg må för Lydia Rådström beräknas å ett sammanlagt belopp av 2,700 kronor.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär, att Rådström skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar eller 6 hela år av den till 10 år uppgående tid, under vilken hon tjänstgjort vid statsunderstödd enskild läroanstalt, nämligen vid Filipstads elementarskola för flickor. Under sådan förutsättning skulle Rådströms sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till 30 år och hennes årliga pension motsvara det för henne gällande pensionsunderlaget, 2,700 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggspensionen, enär den Rådström författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till 2,160 kronor, utgöra 540 kronor. Detta belopp borde dock minskas med beloppet av Rådström tillkommande pension från pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom eller 185 kronor. Tilläggspensionen skulle i enlighet härmed utgöra 355 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o.

F. d. första lärarinnan Hanna Tobiaeson. Kungl. Maj:t föreslår i punkten 6 av samma proposition riksdagen medgiva, *dels* att f. d. första lärarinnan vid samrealskolan i Filipstad Hanna Tobiaeson må, räknat från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 145 kronor för år, *dels ock* att pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) och dyrtidstillägg må för Hanna Tobiaeson beräknas å ett sammanlagt belopp av 2,700 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att Tobiaeson skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar eller 4½ år av den till 7 år uppgående tid, under vilken hon tjänstgjort vid

statsunderstödd enskild läroanstalt, nämligen vid Filipstads elementarskola för flickor. Under sådan förutsättning skulle Tobiaesons sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till över 30 år och hennes årliga pension motsvara det för henne gällande pensionsunderlaget, 2,700 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggs pensionen, enär den Tobiaeson författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till 2,430 kronor, utgöra 270 kronor, vilket belopp dock borde minskas med beloppet av Tobiaeson tillkommande pension å 125 kronor från pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom. Tilläggs pensionen skulle i enlighet härmed utgöra 145 kronor för år.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

7:o.

F. d. ämneslärarinnan Agda Frigell. Uti punkten 7 av förevarande proposition nr 74 har Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. ämneslärarinnan vid samrealskolan i Örnsköldsvik Agda Frigell må, räknat från och med den 1 juli 1934, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — tilläggs pension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 180 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär, att Frigell skulle beredas tilläggs pension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av den till 3 år uppgående tid, under vilken hon tjänstgjort vid Piteå statsunderstödda enskilda flickskola, eller 2 år. Under sådan förutsättning skulle Frigells sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till 29 år och hennes årliga pension till $\frac{29}{30}$ av 2,700 kronor eller 2,610 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggs pensionen, enär den Frigell författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till ett belopp av 2,430 kronor, utgöra 180 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

8:o.

Adjunkten Lorenz Conrad Henning Esaias Sjögren. I punkten 1 av propositionen nr 179 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att

adjunkten vid samrealskolan i Oskarshamn Lorenz Conrad Henning Esaias Sjögren må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen kommer att uppgå till 4,000 kronor för år, med rätt att å sistnämnda belopp åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280); skolande dock tilläggspensionen upphöra att utgå, därest Sjögren kommer i åtnjutande av emeritilön såsom präst.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär, att Sjögren skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av två tredjedelar av den till 22 år 11 månader 23 dagar uppgående tid, under vilken han bestritt prästerlig tjänstgöring, eller 15 år 3 månader 25 dagar. Under sådan förutsättning skulle Sjögrens sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till 33 hela år och hans årliga pension till hel pension, 4,000 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggspensionen, enär den Sjögren författningsenligt tillkommande pensionen uppginge till ett belopp av 2,190 kronor, utgöra 1,810 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag ansluter sig till vad riksdagen tidigare i liknande fall beslutit. Utskottet, som icke haft något att erinra mot detta förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

9:o.

F. d. ämneslärarinnan Tyra Olga Thérèse Lundbladh. Under punkten 2 av propositionen nr 179 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, *dels* att f. d. ämneslärarinnan vid samrealskolan i Eslöv Tyra Olga Thérèse Lundbladh må, räknat från och med den 1 mars 1935, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. till belopp av 575 kronor för år, *dels ock* att pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) och dyrtidstillägg må för Lundbladh beräknas å ett sammanlagt belopp av 2,700 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att Lundbladh skulle beredas tilläggspension, grundad på tillgodräknande av två tredjedelar av den till 15 år 4 månader uppgående tid, under vilken hon före den 1 maj 1914 tjänstgjort vid vissa enskilda och kommunala läroanstalter, eller 10 år 2 månader 20 dagar. Under sådan förutsättning skulle Lundbladhs

sammanlagda för statspension beräknliga tjänstetid komma att uppgå till över 30 år och hennes årliga pension motsvara för ämneslärarinna vid samrealskola enligt 1907 års civila pensionslag gällande pensionsunderlag, 2,700 kronor. Vid bifall härtill skulle tilläggs pensionen, enär den Lundbladh författningsenligt tillkommande pensionen utgör 1,850 kronor, uppgå till 850 kronor. Detta belopp borde dock minskas med beloppet av Lundbladh tillkommande pension från pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom eller 275 kronor. Tilläggs pensionen skulle i enlighet härmed utgöra 575 kronor.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Stockholm den 19 mars 1935.

På bankoutskottets vägnar:

EDVIN LEFFLER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Lindgren, Lindley, Ernfors, Ström* i Lidköping, *Nilsson* i Mölndal, *Bodin, Bjurström* och *Swartling*;

från andra kammaren: herrar *Leffler, Lovén, Johansson* i Sollefteå, *Andersson* i Falkenberg, *Svedman, Hammarlund, Severin* och *Hilding*.
